

УАІБ взяла участь у 11-й щорічній зустрічі асоціації CEE-Initiative у Празі

Представник УАІБ взяла участь у 11-й щорічній зустрічі групи асоціацій КУА та інвестфондів регіону Центральної та Східної Європи ([CEE Initiative](#)), що відбулася у Празі 11-12 квітня 2019 року. Всього учасниками зустрічі стали 8 національних асоціацій (Болгарія, Румунія, Словаччина, Словенія, Угорщина, Хорватія, Чехія та Україна).

У ході зустрічі обговорювалися такі актуальні питання ринку інвестиційних фондів та управління активами в ЄС: вимоги до **ліквідності фондів UCITS** і проведення відповідного стрес-тестування; подальший низхідний тиск на **ставки винагороди КУА**, що є соособливо відчутним для відносно малих компаній і ринків; використання **бенчмарків** для фондів (у зв'язку з новими регуляторними обмеженнями); **транскордонне розміщення** цінних паперів чи паїв фондів; **ESG** («відповідальне інвестування», «фінансування сталого розвитку» тощо), що є дуже популярною новою темою в ЄС, при цьому КУА потрібно буде спеціально виділяти 2-5 аналітиків або аутсорсити ESG-аналіз для виконання вимог, що незабаром можуть бути введені в Директиви про ринки фінансових інструментів MiFID II, про фонди UCITS та про управляючих фондів альтернативних інвестицій (AIFMD).

Усі учасники також погодилися, що принцип **пропорційності**, що передбачений законодавством ЄС, на практиці не реалізується, і невеликих учасників місцевих ринків змушують виконувати неадекватно високі вимоги. Також проблемним є Регламент про фонди грошового ринку (**MMF**), що вступив у дію з липня 2018 року і практично «вбив» цей сектор фондів у країнах СЕЕ, що раніше складав значну частку в окремих із них. При цьому, за словами учасників групи, головна проблема його імплементації – непродуктивна взаємодія нарегуляторів із ESMA.

Також було згадано ситуацію в Польщі у контексті виконання вимог єврозаконотворення країнами-членами ЄС: **Польща сплачує штрафи** за їхнє порушення, але вважає важливішим захист свого національного ринку. Водночас, у Польщі створюється нова (додатково до існуючої IZFiA) асоціація для учасників ринку управління активами, перш за все – для іноземних чи міжнародних КУА, для яких це – шлях зайти на польський ринок і управляти польськими фондами, оскільки наразі їм це заборонено польським законодавством.

Серед проблемних питань регулювання окремих ринків регіону СЕЕ також було названо досі **не прийнятий у Румунії закон про альтернативні фонди (AIF)**, хоча AIFMD вже давно транспонована у цій країні (для КУА альтернативних фондів). Румунія добровільно вирішила деталізувати регулювання для альтернативних фондів окремим законом, хоча це не вимагається за AIFMD, а пов'язано з наявністю особливих місцевих фондів, що підпадають під визначення AIF (адже не є фондами UCITS). Окрім AIF, що знаходяться в управлінні авторизованих за Директивою AIFM (КУА) в країні продовжують діяти «спеціальні фонди» (у т.ч. **Fondul Proprietata**), який планують закрити.

В **Угорщині** проблемним питанням є наразі є **фонди нерухомості**: Нацбанк Угорщини хоче понизити притік капіталу до них через штучні обмеження, у тому числі ліміти на розмір фонду. Асоціація ж наполягає, що не має сенсу обмежувати умови роботи таких фондів і надмірно зарегульовувати їх таким чином, а потрібно просто забезпечити правильну (цільову) пропозицію участі у таких фондах, щоб КУА, як це і передбачено правом ЄС, аналізували потенційних інвесторів і пропонувати лише ті інвестпродукти, які їм можуть підійти і які ці інвестори добре розуміють.

Протягом зустрічі було вирішено звернутися до EFAMA для замовлення **дослідження ролі та переваг малих локальних ринків** та для отримання інформації про найкращу місцеву практику імплементації вимог фінансового права ЄС у різних країнах-членах, а також просити EFAMA звернути увагу ESMA на необхідність кращої транскордонної координації між регуляторами в ЄС та уніфікації їхніх підходів. Це сприятиме захисту інтересів малих асоціацій перед національними регуляторами (NCAs) країн СЕЕ-регіону, які часто встановлюють значно жорсткіші вимоги для учасників своїх ринків, ніж ті, що передбачені на рівні ЄС.

Перехід частини наглядових повноважень від NCAs до ESMA у зв'язку з **реформою європейської системи наглядових органів (ESFS)** – одне з нагальних питань, а асоціації СЕЕ вважають, що особливо малі ринки повині мати можливість звертатися до ESMA, якщо їхні NCAs роблять кроки, що не відповідають вимогам ЄС і шкодять місцевим ринкам.

Учасники зустрічі погодилися із необхідністю зберегти чинний кількісний склад Ради EFAMA (зокрема, її корпоративних членів) задля збереження місця усіх СЕЕ-асоціацій із країн-членів ЄС і також забезпечити їхнє регулярне представництво на засіданнях Ради EFAMA, у роботі Постійних комітетів EFAMA та у її новій оперативній групі **EFAMA Task Force 2030** (TF 2030). Група TF 2030 очолюється Віце-президентом EFAMA *Nicolas Calcoen* та новим Генеральним директором *Tanguy van de Werve* і включає, зокрема, підгрупу «Малі асоціації» (наразі до неї входить тільки Хорватія, можливо також долучиться Чехія). **Для СЕЕ-асоціацій участь у TF 2030 є гарною можливістю краще відстоювати свої інтереси**, адже на рівні Загальних Зборів EFAMA це важко з огляду на залежність обсягу прав голосу члена EFAMA на них залежить від розміру відповідного національного ринку.

Завданнями для TF 2030, з погляду СЕЕ-асоціацій, можуть бути: розробка Антитрастового Кодексу (Anti-Trust Code), Кодексу захисту персональних даних (GDPR Code); пошук шляхів для забезпечення майбутнього для фондів грошового ринку (MMF); вироблення **Стратегії розвитку ринків капіталу, з урахуванням позиції малих асоціацій та потреби у захисті малих ринків**. Асоціації СЕЕ вважають, що національні регулятори мають підтримувати свої порівняно малі ринки, зокрема у дуже проблемному питанні падіння ставок винагорода, адже вони існують саме завдяки своїм національним ринкам.

За результатами зустрічі було також вирішено провести електронне опитування серед СЕЕ-асоціацій щодо підходів до оподаткування інвестиційних фондів та їхніх інвесторів у країнах регіону і загалом посилити координацію всередині групи шляхом більш інтенсивного обміну інформацією – як через електронну пошту та інші інструменти віддаленого зв'язку, так і шляхом частіших зустрічей (2 рази на рік замість одного). Домовилися оновити [Меморандум про взаєморозуміння СЕЕ-групи](#)¹, деталізувавши опис шляхів співпраці, а також долучити Хорватію та Чехію, які не брали участі у групі 2010 року, коли його було підписано.

Представниця УАІБ Анастасія Гаврилюк повідомила про оновлені плани КМУ та НКЦПФР із транспонування законодавства ЄС щодо фондів (зокрема, Директиви про UCITS) і наближення строків імплементації відповідних вимог за Угодою про асоціацію між ЄС та Україною, а також про очікуване оновлення Додатків до Угоди у частині переліку законодавчих актів ЄС, що мають бути транспоновані в Україні, з урахуванням чинного законодавства ЄС.

Наступна зустріч групи СЕЕ-асоціацій запланована на жовтень 2019 року та відбудеться у Будапешті.

Більше про СЕЕ Initiative – [на сайті УАІБ](#).

---

¹ УАІБ, окрім національних асоціацій країн ЦСЄ, також співпрацює із EFAMA відповідно до підписаних меморандумів про взаєморозуміння.